

دین غیر اختیاری بر فلسفه ، فلسفه اختیاری بر دیندر

فلسفه محض و عکس

معارضه حرمت ، لاقیداره مرحمت

بز بونلری سویله مکه تأدب ایدرز . عیبا کال بک اچمه مدندنبری سواقلرده بیرمیشر
بارده ضاتیلان چولده بر سرگذشت ، ایکی همشیره کی ازلری بزیمی ظن ایدیور ...
اونلر بزم دکل ، سزکدر ظن ایدرم .

..

بن بونلری یازمق ایسته مزدم . مجبوریت الیمیه دوجار اولدم . قارلرم بی عفو ایتسینلر
چونکه بو کناه تحریرک مسببی اصلا بن دکلم ...

فلسفه لسان

لسانزده شکلی و معنائی تکامل

— ۱ —

اوتوز قرق سنهیه و بلکه ده یقینلره کلنجهیه قدر لسانی ولو شویله سطحیجه اولسون
فلسفی و علمی بر نقطه دن تدقیق و مطالعه اتمک ایچون بزده بر تمایل فکری اویانماش کبیدی .
لسانزک ارکان ویا متمماتندن بیلهرک اوکرمکه مدت تحصیلمزک بر بیوک قسمی حصر ایتدیکمز
ایکی - بز مکیله اوچ - لسانک بنیه سنده ، اشتقاقنده ، تشکلات لغویه سنده ، ترکیب کلامنده
و ده بر چوق جهت لرنده کی تخالف و باشقه لق بزده ، خصوصیه بوکی شیار ایله اوغراشانلرده
بونک سبیلرینی آراشدیرمق ایچون طبییی بر مراق اویاندیرمق لازم کلیر ایکن بز بر آز
منطقه سزجه داوراندرمغه سوق ایتشدی .

مثلا بو اوچ لسانک هر شیننده کوزمره جاریان بشقه لغک آرتق نیچوتی آراشدیرمغه
بوکسله جک یرده بز بو بشقه لغی غیر معقول دینه بیلیر بر یولده کیدرمکه ، اوتهدنبری بابیلانی
تقلیداً بو اوچ لسانی بر بیله لغه ، دها غربی قاعده امتزاج ایتدیرمکه جالیشوب کیدیوردک .
بناءً علیه لسان و ادبیات نامه بتون معلومات و تجرلر ، بتون او مناقشات ادبیه اهمیت ویرلش
بعض نمونه لرینه کوره حکم ویریه جک اولورسه ، بر نوع صرفی ، بر نوع اشتقاقی زمیندن
بک خارجه چیقامیوردی .

عرض استدیكم وجهه اوج لسانك هر خصوصه بر برینه ضد بر یابی و ماهیتده اولمسندن طولانی ترکیب قاعده لرنده، کله تشکیلاتنده حتی املاده بایلمسی طبیعی و ضروری اولان بلکه تکامل لسان نقطه سندن منطقی خطاظر اوزرینه بیانی جلدلر ایله کتابلر وجوده کتیره جگ درجهده مجادلات قلمیده بولندیقی قدر فلسفهده، بسیقولوزیده بر مبحث مهم تشکیلاتیمکدن باشقه آریجه علملره موضوع اولمش بولنان لسان و نطق اساس و ماهیتی، هیچ اولماز ایسه الک زیاده توغل استدیكمز شعر و ادبیاتمه بر صمیمیت و برلک ایچون (استه تیک) زمینده تدقیقه همت ایدیله رک او بولده فقط اصول و منطق داخلنده مناقه لرده بولنسه یدی، بالفرض اهمیتلی اهمیتسز، مثلاً قواعد و فکر خطاظرندن بر درجه مصون قالیردق. بر برینه شکلا و معناً بکزه مز اوج لسانی بر لسان عدیله تحصیله و اونلرک قواعد و تشکلاتجه اولان اختلافلری ذهمنی خیلی یورنجهیه قدر او بوشدیرمه بر نوع مجبورتمز، بلکه بو خصوصه کی موفقیتمزک ویردیکی تحف بر غرور، لسانی عائد و منسوب اولدینی یاخود دائره شمولندن بولندیقی دیگر علوم نقطه سندن، تدقیق و مطالعه دن مستغنی براقش دیه جگم کلپور.

بر طرفدن فلسفه لسانه و لنکوئیستیکه نعلسه عین زمانده بسیقولوزیه قارشیده مستغنیانه طاورانیمش، مطالعه سته همان هیچ اهمیت ویرله مشدر.

صوکرده دن صوکرده تخمیناً یکرمی سنه دتبری، کوزمه ایلدن بعض آثاره کوره لسان خصوصنده جدی برتبع میلی او یانغه باشلامش اولپور. بونلر دن مقاله و پراکنده صورتیه یازیلانلر والده ایدم دکلام بر طرفه قالمق شرطیه باشلیجه لری مرحوم سامی بکک (لسان) ی وخواجه تحسین مرحومک (بسیقولوزی) سی مرحوم سداد بکک بر بشقه اثریه برابر (میزان العقول فی المنطق والاسول) یدر.

خواجه تحسین مرحوم رساله جکندن، خاطر مده قالدیغه کوره، نقطه اثرک حجمیه متناسب بر مبحث تخصص ایش، ملکه تعمیم و تجرید ایله معقولات فکریه دن و یاخود عمومی و مجرد فکرلر دن و بونده نطق، لسانک وظیفه سندن بحث ایتک ایسته مش. اساساً رساله نك حجمی نه که ؟ ..

اوپنچی اثره ککنجه: نطق و لسان حقنده بوندن اول بالنسبه ده اطرافیجه معلومات اتوا ایدنه خاطر لایمه یورم. بونکله برابر، (اصول) نامیه برده (تطبیقی منطق) بولندیقی بزه او کرتمک کبی شایان تقدیر بر خدمتی طوقونان مذکور اثرک کتاب نالشنده نطق و لسان بحثی بسیقولوزی و علم اللسانک ترقیات، نظر آ و مباحث سائرده قیاساً بک سطحی وقیه کلمش، علی الخصوص السنه نك امر تصنیف دائر ناقص مطالعه لرده بولنلمش دیه بیلیم.

هر نه ایسه شو بر قاج و امثالی آثار ، دها بعض یارچهلر دیدیکم تاریخلردنبری ، بلکهده دها اولدن ، زده لسانی بر آزد دها علمی ، بر آزد دها فلسفی بر نقطه‌دن - ادبیانده اولدینی کی - مطالعه و تدقیق میلنک او یاندیفته بر دلیل تشکیل ایدر و شو بش اون سنه ظرفنده ایسه مثلاً (فیلولوزی) (بسیقولوزی) و (لئکویستیک) زمینده لسانک تبعی دها جدی پرورش آلمش ، دها کنیشه مشدر . آنجق بوتبعات خاصه السنه آریانه صنفه منحصر قالمش . لزومی درجه‌سند فائده‌لی اولق ایچون قولاندیغمر لسانی ماده تطبیق اتخاذ اتمک کی بر غایه کوزده‌دیلهمه‌مش ، بو هیئت مجموعه تبعاته دها خصوصی بر شکل و یرمک هنوز ممکن اوله‌مامشدر . مع‌مافیه بو سوزلرمدن اقتدار علمیلری ایله ، فضل و کلالری ایله تمیز ایشم بعض ذوات فاضله‌نک لسانک (ائیمولوزی) و (بسیقولوزی) سنه اولان خدمات و مهمات مبروره‌لرینی منکر اولدیغم آکلاشلماز ظن ایدرم .

فی‌الحقیقه بوکون بزه (اتمک) (ایکی) (ایکندی) (اکله‌مک) ک بر کوکدن کلدیکنی و بونک کی دها برچوق کله‌لرک اصلی کوسترین و رجه‌ده علم خاراجدن بحث ایدن لسانمه عائد تبعات فیلولوجیه‌ده بولنان ذاتلرک دهاا بر چوق بویولده مطالعه‌لری ایله ، مباحثه‌لری ایله خلاصه آتاریله ابتدکاری خدمت‌لر جدا بیک و نوعلری اعتباریه شایان تقدیردر . علی‌الخصوص لسانمک ائیمولوزیسنه دائر یایلوب کوزمه جاریمش تدقیقات ایچنده مثالنی کتیردیکم کی آزد و چوق اساسیلری‌ده وار . آنجق بزم بوراده مقصدمن ، نقطه‌نظر من باشقه ، بونی ایضاح اتمک اوزره یوقارده یازدیغم بر قاج کله اوزریسه نظر دقتمزی چویرم :

مذکور کله‌لرک ایلمک محالری آره‌سند مشابته شکلیه و معناری آره‌سندده اوزاق و بالفرض یقین بر مناسبت بولندیفته کوره (ئەک) و (ایک) شکند بر کوکدن جیقمه اولدق‌لریسه حکم ایدلدیکی تقدیرده (ئەک) آنا کوکندن بزرلریسه مناسبت معناییه‌سی یک آزد اولان (اتمک) ایله (ایکندی) اشکالنک نه‌کی اسبابه تبعاً اورتیه جیق‌دینی آکلامق و بوراده‌کی ادوات لاحقه‌نک تعیین معنا ایچون وظیفه‌لری یاخود اسکی وظیفه‌لری نهدن عبارت اولدینی بیلمک ایسترز دکلی ؟ فی‌الحقیقه بوراده آزد ویا چوق اهمیتلی بر که چلکک قارشیسند بولنیورز . مثلاً مفصل معناسنده اولان (ئەک ، اک) شکل ابتدایی ، کوک‌لککی محافظه‌اییدیور ، آنجق ایلمک صائنده بر تغیر حصول بولمقله برابر آخیریسه (ی) کلنجه (ایکی) عددینه دلالت ایدیور . بو (ایکی) یه‌ده بر (ندی) لحوقبله‌لرینی معنائک (اتمک) دن (اکین) مناسبتی یوق کی . اگر بر کوکدن کلنیورلر ایسه نهدن و فصل بویه اولبور ؟

ایشته بونکی بر طرفدن صدائی و شکلی دیگر طرفدن معنائی تعبیر و باشقه‌لاشمه‌لرک السنه

فلسفی شعرلر :

آیا-لوع

جسم ، آغیر غرائتلر ، نقوشی اعصارك
 خشین آلیله سینمش جامورنو مرمرلر . .
 ستونلر . قاپلار . . هدی خاك ایله یکسر ؛
 حضور مدهشی وار شیمدی موت و ادبارك .

ظلام مذخانی مسندلیه ستر ایلر
 ییقلمش آبدلر صانکه کیزلی بر غارك ؛
 کورونمین او قووقلرده بوم بیدارك
 صدای قهقهه آمیزی دیر : « زواللی بشر !

« اینانمه نقرته ، عشقه ، فالغ ، اینیه ،
 « اینانمه حسمه ، خیاله . . اینانمه بر شیشه ؛
 « یارین تراب اولاجق آغلایان ، کولن شیمدی !
 « اینانمه ، ایشته نصیبك اولوم و نسیاندر
 « اینانمه ، چونکه حقایق ده هپ یالاندندر ؛
 « بو کائنات بوتون بر تبدل ابدی ! . . . »

عمر سیف الدین

آریانیه صنفندن بولنان بعض دیلر ایچون یابلدینی کی علل واسبابی آراشدیرمق بو مختلف غایه
 و استقامتده تکامللرک تابع اولدینی قوانینی بولمق و بونلری تطبیق ایتک لازم کلینجه او وقت
 فلسفی بر زمینه کیرمش اولورز ، بوده لسانک عنصرینی بر درجه فلسفی بر نقطه دن تدقیق صاییلیر .
 سوله مک ایستدیکمده بودر .

فلسفی شعرلر :

معبد خراب

اور ترکن ارضی خلقتک ایلک لیل ممتدی
 «مجهول» ه چهل و خوف ایله بر شکل بی وجود
 ابداع ایدن ذکا ؛ کچن اعصار ایچون ، عنود
 بر اعتقاد وهم ایله یابدی بو معبدی

ویردی زواللی حسله بر خوف سرمدی
 یوکسک دیوارلرنده کی هر سایه سجود ؛
 فوقنده متصل قاراران لیل بی حدود
 هر فجر تاب و طالعی سوندوردی ؛ سونمندی !

ادوار ایچنده قهرلرندن اوافق تفک
 طاشلر دوکولدی ، موملری سونندی و بر ملک
 ایقاده قوشمندی بو کون ایشته .. سکون ایله
 آرتق صباح شب دوغیور ، یوق او کولکلر ...
 لکن بو معبدک ، ینه وجد ظنون ایله
 حالا ییققی آشیکارنی بوس ایدر بشر ! ..

عمر سیف الدین

(آنیمولوژی) زمیننده کی بوکی تدقیقات عرض ایتدیکم دیگر نقاطدن اجرای تبعهائی تسهیل
 ایده جک بر طاقم مواد ابتدائیه احضار و تشکیل ایتمی اعتباریله یاخود حد ذاتنده بیوک بر
 دکر وقیمتی اوله بیلیر ایسه ده بزم ارادیغمز دها بشقه شیل یاخود سعیمزک محل صرفی (آنیمولوژی)
 ایله برابر لدی الحاجه بوندن استفاده حقیقیه تأمین ایده بیان دیگر موضوعلر اولمایدیر . هله

اوتدنبیری (آتمولوزی) نامنه بایلدیغنی کوردیکمز کبی نه (مورفونوزی) نه (فونولوزی) وبا (فونوتیک) دوشونیلرک ساده مشابته شکلیه ویا مناسبت معنائیه اعتباریه بعض کلهلرک بر طاقم عندی قاعدهلره، کیفی استدلاللره استناداً اصلنی کوسترمک ایچون واقع اولان غیرتله ایه بوراده موضوع بحث ایدیله مز.

(آتمولوزی) هر حاله علمی اساسلره استناد ایتدکجه جداً فائده لیدر.

یوقاردنبیری عرض ایتدکه اولدیقم وجهله لسانمک آتمولوزیسنه، املاسنه و سائر سنه دائر — اقدام و سائر رسائل موقوتده — بر چوق مقالهلر یازلش و بوصورتله بعض خدمتلرده بوللمش ایهده بونلر لسانک بتون معنا و شمولیه فلسفه ویا منسوب و موضوع اولدیغنی علوم نقطه سندن شمدیکی احتیاجمز ایله متناسب بر تابع و مطالعه صایلاماز ظندهیم.

لسان، فکرجه یک جدی تبعاته موضوع اولمی، مع مافیه تدقیقات لسانیه ایچون لزومی درجه سنده زمین احضار ایدلمش اولقله لسانمک شکلی و معنائی تکاملیه بو خصوصده عامل وظیفه سی کورن، همان هرکس بیلدیکی قاعده و قانون آهنگ حقنده بعض مطالعه لرده بولمق ایستورم. اصول الثنده دوام ایتش اولمق اوزره اول امرده بو قاعده آهنگک السنه تورانیه نک آیریمجه بر صنف تشکیلی امرنده بر خاصه، بر صفت میزه کبی تلقی ایدیابوب ایدیلهمیه جکندن، صکرده لسانک شکلی تکاملنده بر عامل اولوب اولمدیغندن یاخود وظیفه و فلسفه سندن، بونک نتیجه سی اولمق اوزرده سوزدن، فکردن، بونلرک ارسنده کی مناسبتدن بحث ایده حکم. (استهتیک) نقطه نظرندن و (بسیقولوجیای حسی) زمیننده قدرتم تعلق ایتدیکی قدر بخوه اهل ایتک ایستهمیورم.

محمد نجیب

فلسفی دوشونوشلر

ابتداده ذرات آیری آیری ایدیلر، بالتصادف برلشهرک بی حد و بی حساب دنیالر تشکیل ایتدیلر. بو تشکلات که معین بر وقت ایچون صرف اولوب توکهنلر؛ بونلردن بعضیلری آتش ایله کویا که شمسک کره مز یاندن کچهرک اونو یاقه سی، بعضیلری عظیم بر حرکت ارض وقوعیه عادتاً کوز یوموب آچه اشناسنده دنیامزک هر ج مرج اولمنی ویا بشقه بشقه سبیلرله